

EUAA õiguslaste väljaannete kataloog

Viitematerjal kohtuasutuste töötajatele

Käsikiri valmis märtsis 2025

Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA) ega ükski ameti nimel tegutsev isik ei vastuta selles väljaandes sisalduva teabe võimaliku kasutamise eest.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2025

Print	ISBN 978-92-9410-808-1	doi:10.2847/2670333	BZ-01-24-012-ET-C
PDF	ISBN 978-92-9410-807-4	doi:10.2847/1577601	BZ-01-24-012-ET-N

© Euroopa Liidu Varjupaigaamet, 2025

Kaanepilt, seb_ra © iStock 2023

Reprodutseerimine on lubatud allikale viitamisel.

EUAA autoriõigusega hõlmamata fotode või muu materjali kasutamiseks või reprodutseerimiseks tuleb taotleda luba otse autoriõiguse omanikelt.

EUAA õiguslaste väljaannete kataloog

Viitematerjal kohtuasutuste töötajatele

2025

SISUKORD

Eessõna

PÕHITEEMAD

Rahvusvahelise kaitse saajaks kvalifitseerumine
(direktiiv 2011/95/EL), teine väljaanne

Tõendite ja usaldusväärsuse hindamine Euroopa ühise
varjupaigasüsteemi kontekstis, teine väljaanne

Varjupaigamenetlused ning tagasi- ja
väljasaatmise lubamatuse põhimõtte

HORISONTAALSED TEEMAD

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi sissejuhatus kohtutele

Päritoluriigi teavet käsitlev praktiline õigusjuhend

Haavatavus rahvusvahelise kaitse taotlemise kontekstis

EKSPERTIDELE SUUNATUD TEEMAD

Kaitset välistavad asjaolud: miinimumnõuete
direktiivi (2011/95/EL) artiklid 12 ja 17

Rahvusvahelise kaitse lõpetamine, teine väljaanne

Rahvusvahelise kaitse taotlejate kinnipidamine
Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis

Rahvusvahelisele kaitse taotlejate vastuvõtmine
(vastuvõtutingimuste direktiiv 2013/33/EL)

16

LISAVAHENDID

Praktilised vahendid ja juhendid varjupaigatöötajatele

Erivajadustega isikute tuvastamise vahend (IPSN)

Vastuvõtutingimuste hindamise vahend (ARC)

Erivajaduste ja haavatavuse hindamisvahend

EUAA kohtupraktika andmebaas

Riigiülevaated

Päritoluriigi teave

Kontaktandmed

EESSÕNA

Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA, varem EASO) ⁽¹⁾ toetab Euroopa Liidu liikmesriike ja assotsieerunud riike (Norra, Šveits ja Island) vastavalt oma volitustele ⁽²⁾ nende varjupaigamenetluste ja vastuvõtusüsteemide kvaliteedi, õigluse ja tõhususe pideval täiustamisel. Et saavutada lõppeesmärgina lähenemine Euroopa ühise varjupaigasüsteemi, sealhulgas uue rände- ja varjupaigaleppe rakendamisel, koostab EUAA väljaandeid ja vahendeid, et täiendada rahvusvahelise kaitse valdkonnas töötavate varjupaigatöötajate teadmisi ja tehnilisi oskusi.

Selles raamistikus toetab EUAA õiguslaste väljaannete sarja koostamist, mis on konkreetselt välja töötatud EL+ riikides rahvusvahelise kaitse juhtumeid lahendavate kohtute töötajate vajadusi arvesse võttes. Need viitematerjalid annavad täieliku ülevaate varjupaigaküsimusi käsitlevast liidu õigustikust. Kohtute sõltumatuse põhimõtte tervikluse tagamiseks kirjutatakse ja toimetatakse EUAA õiguslaseid väljaandeid eksperdirühma järelevalve all, mis koosneb teenistuses olevatest või hiljuti pensionile jäänud kohtunikest ja kohtutöötajatest, kellel on ulatuslikud kogemused ja asjatundlikkus rahvusvahelise kaitse õiguse valdkonnas.

EUAA on töötanud oma õiguslased viitematerjalid välja tihedas koostöös EUAA kohtuasutuste võrgustikuga. See võrgustik koosneb liikmesriikide ja assotsieerunud riikide (Norra, Šveits ja Island), samuti juhtivate Euroopa õiguskoolitusasutuste, kohtuühenduste, Euroopa Liidu Kohtu, Euroopa Inimõiguste Kohtu, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) ja muude asjaomaste asutuste esindajatest.

EUAA õiguslased väljaanded on EUAA õiguslaste töötubade ja muu kohtutele suunatud tegevuse keskmes, mida korraldab EUAA ja mis on kohandatud ELi ja muude kohtute töötajatele. EUAA õiguslastest töötubadest annab ülevaate [erikataloog](#).

¹ 19. jaanuaril 2022 sai Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiametist (EASO) Euroopa Liidu Varjupaigaamet (EUAA). Kõiki viiteid EASO-le, EASO toodetele ja organitele tuleb käsitada viidetena EUAA-le.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2021. aasta määrus (EL) 2021/2303, mis käsitleb Euroopa Liidu Varjupaigaametit ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 439/2010.

Iga EUAA õigusalaane väljaanne uurib ühte Euroopa ühise varjupaigasüsteemi põhiteemadest ning tugineb järgmistele elementidele:

- **Õigusanalüüsid** või **õigusalsed praktilised juhendid**, mis sisaldavad Euroopa ühise varjupaigasüsteemi õigusnormide analüüsi kahe juhtiva Euroopa kohtu ja EL+ riikide kohtute kohtupraktika ja kohtujuhtumite alusel;
- **Õiguskoolitajatele suunatud juhised**, mille eesmärk on aidata õiguskoolitajatel kavandada ja pakkuda koolitust mis tahes õigus- ja menetlusküsimuse kohta, mis on seotud Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga, kasutades järjekindlalt ja sidusalt asjakohast õigusanalüüsi. Need on välja töötatud kogenud kohtuekspertide poolt ning annavad teavet koolitustehnikate ja-metoodika kohta. Need sisaldavad ka soovituslikke juhtumiuuringuid ja harjutusi Euroopa ühise varjupaigasüsteemi eri teemade kohta, mida täiendavad didaktilised arutelumärkmed.

EUAA õigusalsed väljaandeid ajakohastatakse regulaarselt, et need oleksid EL+ riikide esimese ja teise astme kohtute töötajate jaoks asjakohased.

EUAA õigusanalüüsid ja praktilised juhised on avalikult kättesaadavad. Kuigi need koostati algselt inglise keeles, on need tõlgitud rohkem kui 11 keelde. Neid saab alla laadida [EUAA veebilehelt](#), kus on võimalik valida eelistatud keeleversioon ⁽³⁾. Need materjalid on kättesaadavad ka paberkandjal, kui saadate taotluse e-posti aadressil judicialsupport@euaa.europa.eu.

Juurdepäas EUAA õiguskoolitajate juhistele on vaid õiguskoolitajatel, kes saavad neid taotleda e-posti teel, judicialsupport@euaa.europa.eu, täpsustades kavandatud didaktilise kasutuse. Õiguskoolitajate juhised on saadaval ainult inglise keeles, kas digitaalselt või paberkandjal.

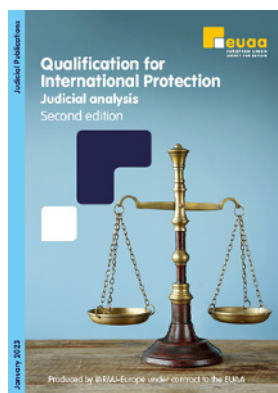
See kataloog annab ülevaate olemasolevatest EUAA õigusalsatest väljaannetest, mis on liigitatud vastavalt sellele, kas need käsitlevad põhi-, horisontaal- või ekspertidele suunatud teemasid. Kataloogi lõpus viidatakse lisavahenditele, mille EUAA töötab algselt välja riiklike varjupaiga- või vastuvõtuasutuste vajadustele vastamiseks. Neist võib olla kasu ka kohtuasutuste töös, sest need on kavandatud horisontaalsete küsimuste lahendamiseks ja varjupaigapraktika ühtlustamise edendamiseks ELi liikmesriikides ja assotsieerunud riikides (Norra, Šveits ja Island).

³ Väljaande avamisel veebilehitsejas on võimalik kontrollida konkreetse väljaande olemasolevaid keeli, klõpsates parempoolsel rippmenüül.

PÕHITEEMAD

Rahvusvahelise kaitse saajaks kvalifitseerumine (direktiiv 2011/95/EL), teine väljaanne

See õigusanalüüs on suunatud eelkõige ELi liikmesriikide kohtuasutuste töötajatele, kes tegelevad rahvusvahelise kaitse taotlusi käsitlevate kaebuste menetlemisega või otsuste läbivaatamisega. Analüüs käsitleb pagulasseisundi ja täiendava kaitse saajaks kvalifitseerumist vastavalt miinimumnõuete direktiivile (uuesti sõnastatud).

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad kaks õiguskoolitajate juhist.

AVALDAMISAEG

1.2023

ISBN

ISBN 978-92-9485-199-4

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

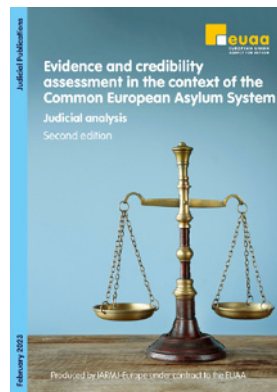
judicialsupport@euagg.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euagg.europa.eu/publications/judicial-analysis-qualification-international-protection-second-edition>

Tõendite ja usaldusvääruse hindamine Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis, teine väljaanne

See õigusanalüüs annab ülevaate ELi õigusraamistikust ja kohtupraktikast, mis on seotud tõendite ja usaldatavuse hindamisega. Sisaldab ka ülevaadet valdkondadevahelistest teguritest, mida tuleb varjupaigalastes kohtuasjades tõendite ja usaldatavuse hindamisel arvestada.

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad
õiguskoolitajate juhised.

AVALDAMISAEG

2.2023

ISBN

ISBN 978-92-9400-743-8

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

judicialsupport@euaa.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-evidence-and-credibility-context-common-european-asylum-system>

Varjupaigamenetlused ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõte

Selles õigusanalüüsis tutvustatakse (uuesti sõnastatud) varjupaigamenetluste direktiivi sätteid ning direktiivi tõlgendamise eeskirju, võttes arvesse asjakohast ELi õigusraamistikku ja kohtupraktikat. Konkreetselt käsitleb see varjupaigamenetlustele juurdepääsu ja üleandmisotsuste edasikaebamist reguleerivate eeskirjade läbivaatamist Dublin III määruse alusel taotluse läbivaatamise eest vastutava liikmesriigi määramise raames. Lisaks tutvustatakse õigusraamistikku, mis näeb ette tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte, kaitsemeetmed ja menetluslikud tagatised, sealhulgas riigis viibimise õiguse ja õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile. Lisaks kirjeldatakse tagasisaatmisdirektiivi (direktiiv 2008/115/EÜ) reguleerimisala ja asjakohasust varjupaigamenetluste seisukohalt.

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad
õiguskoolitajate juhised.

AVALDAMISAEG

2018

ISBN

ISBN 978-92-9400-743-8

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

judicialsupport@euaa.europa.eu

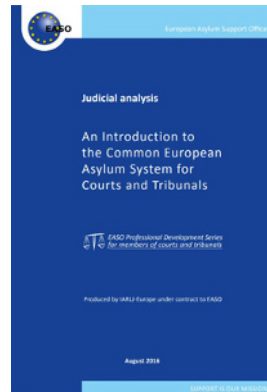
SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-asylum-procedures-and-principle-non-refoulement>

HORISONTAALSED TEEMAD

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi sissejuhatus kohtutele

See õigusanalüüs pakub sissejuhatust Euroopa ühisesse varjupaigasüsteemi, et aidata kohtutöötajatel täita oma rolli ja ülesandeid selle rakendamisel. Õigusanalüüs annab ülevaate Euroopa ühise varjupaigasüsteemi õiguslikust alusest, sealhulgas selle loomise kontekstist ja seda moodustavatest õigusaktidest. Samuti selgitatakse Euroopa ühise varjupaigasüsteemi õigusnormide tõlgendamise õiget lähenemisviisi asjakohase ELi õigusraamistiku kontekstis, sh Euroopa Liidu Kohtusse pöördumise viise tõlgendusotsuse saamiseks.

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad
õiguskoolitajate juhised.

AVALDAMISAEG

8.2016

ISBN

ISBN 978-92-9243-863-0

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

judicialsupport@euaa.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-introduction-common-european-asylum-system>

Päritoluriigi teavet käsitlev praktiline õigusjuhend

Kohtutöötajad peavad töötama väga suure teabekogusega. See praktiline õigusjuhend tutvustab päritoluriigi teabe kasutamist rahvusvahelise kaitse alaste otsuste tegemisel. Selles antakse juhiseid, kuidas tagada, et päritoluriigi teabe kasutamine otsustusprotsessis vastaks (uuesti sõnastatud) miinimumnõuete direktiivis sätestatud rahvusvahelise kaitse saajaks kvalifitseerumise ühtsetele kriteeriumidele ning (uuesti sõnastatud) varjupaigamenetluste direktiivis sätestatud õigluse ja tõhususe nõuetele.

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

AVALDAMISAEG

2018

ISBN

ISBN 978-92-9494-748-2

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

judicialsupport@euaa.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-practical-guide-country-origin-information>

Haavatavus rahvusvahelise kaitse taotlemise kontekstis

Selle õigusanalüüsi eesmärk on toetada kohtutöötajaid haavatavate rahvusvahelise kaitse taotlejate konkreetsete menetlus- ja vastuvõtuvajaduste tuvastamisel ja hindamisel. Selles esitatakse haavatavuse mõiste määratlus rahvusvahelise kaitse õiguse kontekstis ning ülevaade haavatavate isikute erikategooriatest. Lisaks antakse ülevaade vastuvõtutingimustest ja menetluslikest tagatistest, mida haavatavad taotlejad saavad kasutada ELi rahvusvahelise kaitse õiguse alusel, pearõhuga kohtute rollil.

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad
õiguskoolitajate juhised.

AVALDAMISAEG

2021

ISBN

ISBN 978-92-9476-638-0

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

judicialsupport@euaa.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-vulnerability>

EKSPERTIDELE SUUNATUD TEEMAD

Kaitset välistavad asjaolud: miinimumnõuete direktiivi (2011/95/EL) artiklid 12 ja 17

Selle õigusanalüüsi põhieesmärk on anda kohtuasutuste töötajatele praktilisi juhiseid, kuidas tõlgendada ja kohaldada pagulasseisundi välistamisklausleid ja täiendava kaitse seisundi välistamisklausleid, mis on sätestatud vastavalt (uuesti sõnastatud) miinimumnõuete direktiivi artiklites 12 ja 17. Sellest õigusanalüüsist võib olla abi ka pagulasseisundi või täiendava kaitse seisundi tühistamise, lõpetamise või pikendamisest keeldumise juhtumite menetlemisel (vastavalt (uuesti sõnastatud) miinimumnõuete direktiivi artikli 14 lõike 3 punkt a ja artikli 19 lõike 3 punkt a).

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad õiguskoolitajate juhised.

AVALDAMISAEG

2020

ISBN

ISBN 978-92-9476-638-0

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

judicialsupport@euaa.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-exclusion-2nd-edition>

Rahvusvahelise kaitse lõpetamine, teine väljaanne

Selles õigusanalüüsis esitatakse rahvusvahelise kaitse lõpetamisega seotud õigusraamistik ja asjakohane kohtupraktika. Antakse juhiseid pagulasseisundi ja täiendava kaitse seisundi lõpetamise kohta ning kirjeldatakse asjakohaseid menetlusküsimusi, mis on seotud tõendamiskohustuse ja nõuetega. See sisaldab kokkuvõtet Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktikast ja asjakohastest siseriiklikest sätetest.

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad
õiguskoolitajate juhised.

AVALDAMISAEG

2021

ISBN

ISBN 978-92-9476-638-0

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

judicialsupport@euaa.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-ending-international-protection-update>

Rahvusvahelise kaitse taotlejate kinnipidamine Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis

Selles õigusanalüüsis esitatakse kinnipidamise kasutamise õiguslikud alused Euroopa ühises varjupaigasüsteemis ning kinnipidamise eri vormid, selle alternatiivid, kestus, tingimused, haavatavatesse rühmadesse kuuluvate isikute kinnipidamisvõimalused ning tõendamiskohustus. Analüüsi juurde kuuluvad lisad, sealhulgas asjaomased õigusnormid ja otsustamisskeem.

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad
õiguskoolitajate juhised.

AVALDAMISAEG

2019

ISBN

ISBN 978-92-9476-038-8

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

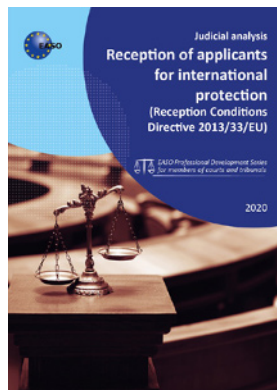
judicialsupport@euaa.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-detention-applicants-international-protection>

Rahvusvahelisele kaitse taotlejate vastuvõtmine (vastuvõtutingimuste direktiiv 2013/33/EL)

See õigusanalüüs annab tervikliku ülevaate (uuesti sõnastatud) vastuvõtutingimuste direktiivist rahvusvahelise kaitse õiguse laiemas raamistikus. Selles esitatakse haavatavate taotlejate vastuvõtu erivajaduste hindamise eeskirjad, materiaalsete ja mitteraerialsete vastuvõtutingimuste elemendid ning vastuvõtutingimuste vähendamise või tühistamisega seotud erisätete ülevaade. Lisaks esitatakse vastuvõtuõiguse valdkonna otsuste peale tehtud apellatsioonkaebuste analüüsi terviklik lähenemisviis ning vastuvõtuteemat käsitleva Euroopa Liidu Kohtu kohtupraktika uuringud.

SIHTRÜHM

Kohtuasutuste töötajad

Seda täiendavad
õiguskoolitajate juhised.

AVALDAMISAEG

2020

ISBN

ISBN 978-92-9476-497-3

TASUTA KOOPIA TELLIMINE

judicialsupport@euaa.europa.eu

SIRVIGE OLEMASOLEVAID KEELEVERSIOONE JA LAADIGE ALLA OMA EKSEMPLAR

<https://euaa.europa.eu/publications/judicial-analysis-reception>

LISAVAHAENDID

Praktilised vahendid ja juhendid varjupaigatöötajatele

EÜAA praktiliste vahendite ja juhendite koostamisel tuginetakse liikmesriikide oskusteabele ja analüüsile, mida kogutakse ja jagatakse varjupaiga põhivaldkondi käsitlevates spetsiaalsetes teemavõrgustikes. Nende põhivaldkondade hulka kuuluvad juurdepääs varjupaigamenetlusele, teabe andmine, Dublini menetlus, taotluse läbivaatamine, vastuvõtt ja erivajadustega taotlejad. Vahendid on võrgustike kaudu või kvaliteedimaatriksi protsessi raames⁴ asetleidnud liikmesriikide ekspertide tiheda koostöö ja teabevahetuse tulemus. Vahendite koostamisel annavad väärtusliku panuse ka Euroopa Komisjon, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet ja muud asjakohased organisatsioonid, kellega konsulteeritakse vastavalt vahendi teemale ja olemusele.

Vahendite eesmärk on pakkuda praktilist tuge liikmesriikide ametiasutustele, näiteks riiklikele varjupaiga- ja rändeasutustele, piirkondlikele või kohalikele talitustele ning töötajatele, kes rahvusvahelise kaitse taotlejatega vahetult suhtlevad.

Nende vahendite abil muudetakse juriidilised kohustused, nõuded ja head tavad ühiselt kokkulepitud suunisteks, mis avalduvad erinevates kasutajasõbralikes vormingutes, sh kontroll-loetelud, taskuraamatud, plakatid, veebipõhised interaktiivsed vahendid jne.

Täisülevaade praktilistest vahenditest ja juhenditest varjupaigatöötajatele on [praktiliste juhendite ja vahendite kataloogis](#).

⁴ Protsess, mille kaudu EÜAA püüab põhjalikult kaardistada EL+ riikide tavaid ühise õigusraamistiku temaatiliste põhielementide rakendamisel ning teha kindlaks näited headest tavadeist ning olemasolevatest asjakohastest vahenditest, projektidest ja algatustest. Lisateabe saamiseks vt: <https://www.euaa.europa.eu/asylum-knowledge/asylum-processes>.

Vahenditest peaksid kohtutöötajatele olema eriti huvipakkuvad järgmised:

Erivajadustega isikute tuvastamise vahend (IPSN)

IPSN-vahend on interaktiivne veebipõhine lahendus, mis võimaldab kasutajal tuvastada võimalikud erivajadused seoses varjupaigamenetluse ja vastuvõtuga.

See toetab 14 kategooriasse kuuluvate isikute tuvastamist: saatjaga ja saatjata lapsed, puudega inimesed, eakad, rasedad, alaealiste lastega üksikvanemad, inimkaubanduse ohvrid, raske haigusega isikud, vaimse tervise probleemidega isikud, piinamise või vägistamise ohvrid või isikud, kelle suhtes on tarvitatud muud jõhkrat psühholoogilist, füüsilist või seksuaalset vägivalda, lesbid, geid, biseksuaalid, trans- ja intersoolised inimesed ning sooga seotud erivajadustega inimesed.

Vahend pakub eritagatise, mis keskenduvad viiele aspektile:

- esimene kokkupuude – kaitse taotlemine;
- vastuvõttutugi;
- taotluse esitamine;
- isiklik vestlus;
- esimese astme varjupaigamenetluse lõpetamine.

Kasutaja tehtud valikute põhjal koostab vahend aruande, millele saab enne salvestamist ja/või printimist lisada viitenumbri ja asjakohased märkused.

Vahend on kättesaadav EUAA veebilehel sellel [lingil](#).

Vastuvõtutingimuste hindamise vahend (ARC)

See IT-vahend pakub ELi+ riikidele praktilist lahendust, sest võimaldab ametiasutustel läbi viia enesehindamise seoses vastuvõtutingimustega riiklikul tasandil. Vahend põhineb ühistel vastuvõtunõuetel ja näitajatel, mis on esitatud kahes vastuvõttu käsitlevas EUAA juhenddokumendis, mis avaldati 2016. aastal (üldine) ja 2018. aastal (saatjata lapsed).

Olles olemas nii rakenduse kui ka võrguühenduseta tarkvarana, võimaldab vahend EL+ riikidel koguda, töödelda ja jagada andmeid vastuvõtukeskuste tulemuslikkuse kohta.

Vahendi tehnilised põhifunktsioonid on järgmised:

- hindamine ja kontrollküsimustik iga asjakohase näitaja kohta koos nõuannete ja suunavate näidetega;
- aruannete koostamine, sh statistika, graafikud ja märkused nõuete ning näitajate rakendamise kohta;
- kõnetuvastus (inglise keeles) märkuste hõlpsaks salvestamiseks hindamise ajal.

Samuti on olemas täiendav sisu:

- tegevusnõuanded näitajate kohta koos praktiliste näidetega, kuidas konkreetset näitajat hinnata;
- hindamismeetod, sealhulgas osalemispõhine lähenemisviis ja elanike tagasiside (töötatakse välja pärast vahendi valmimist);
- kvalitatiivne ja kvantitatiivne aruandlusvorming.

Vahend on kättesaadav EUAA veebilehel sellel [lingil](#).

Erivajaduste ja haavatavuse hindamisvahend

Selle vahendi eesmärk on toetada asjakohaseid liikmesriikide ametiasutusi taotlejate erivajaduste hindamisel ning vastuvõtu- ja varjupaigamenetluses õigeaegsete meetmete tuvastamisel. Selleks annab vahend ühise arusaama ja etapiviisilised juhised erivajaduste hindamiseks.

Vahendis on hoolikalt koostatud küsimustik, millel on seitse temaatilist osa, ning juhtumianalüüsi juhend individuaalsete juhtumitega seotud erivajaduste hindamise ja vastavate otsuste kohta.

Vahendit saab kasutada kas paberkandjal või elektrooniliselt ning see on haavatavuse hindamise vahendite lahutamatu osa, mis hõlmab erivajadustega isikute tuvastamise vahendit ja suunamisvahendit.

Vahend on kättesaadav EUAA veebilehel sellel [lingil](#).

EUAA kohtupraktika andmebaas

EUAA kohtupraktika andmebaas on veebipõhine avalikult kättesaadav platvorm, mis on välja töötatud eesmärgiga:

- luua ainulaadne ajakohase ja täpse teabe allikas riiklike ja rahvusvaheliste kohtute uue varjupaigalase kohtupraktika kohta (Euroopa Liidu Kohus ja Euroopa Inimõiguste Kohus);
- hallata ja säilitada teavet, mis on seotud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamist käsitleva kohtupraktikaga riiklikul ja Euroopa tasandil.

EUAA kohtupraktika andmebaas on ühine viitepunkt kogu Euroopa ja liikmesriikide varjupaigateabe jaoks, mis tagab lähenemisviisi ja lähteandmete järjepidevuse ning on [teabe- ja dokumentatsioonisüsteemi](#) (IDS) ja statistiliste andmete kogumise [varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteemi](#) (EPS) õiguslane vaste.

Andmebaas on kättesaadav EUAA veebisaidil sellel [lingil](#).

Riigiülevaadet

Euroopa Liidu Varjupaigaameti (EUAA) riigiülevaadete alane töö on toimunud alates 2016. aastast, kuid sai uue hoo [Euroopa Liidu Varjupaigaameti määruse](#) vastuvõtmisega. Riigipõhised juhendid kujutavad endast liikmesriikide ühist hinnangut taotlejate peamiste päritoluriikide olukorrale seoses asjaomase riigi olukorrast tulenevate võimalike rahvusvahelise kaitse vajadustega. Ülevaateid koostab EUAA koos EL+ riikide kõrgema taseme poliitikaametnike võrgustikuga.

Kooskõlas [Euroopa Liidu Varjupaigaameti määruse](#) artikliga 11 on liikmesriigid kohustatud võtma neid dokumente arvesse rahvusvahelise kaitse taotluste läbivaatamisel, ilma et see piiraks nende pädevust teha otsuseid individuaalsete rahvusvahelise kaitse taotluste kohta. See muudab riigiülevaated asendamatuks vahendiks Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisel sisulise lähenemise saavutamiseks.

Riigiülevaadete dokumendid sisaldavad põhjalikku analüüsi ja lühijuhendit. Need põhinevad ajakohasel päritoluriigi teabel, mida hinnatakse kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste ja

ELi õigusaktide ning kohtupraktikaga. Hindamine kajastab ka EUAA üldsuuniseid rahvusvahelise kaitse saajaks kvalifitseerumise kohta ja asjaomased ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti suuniseid.

Riigiülevaadet on praegu kättesaadavad kuue päritoluriigi kohta: [Afganistan](#) (mai 2024), [Iraan](#) (jaanuar 2025), [Iraak](#) (november 2024), [Nigeeria](#) (oktoober 2021), [Somaalia](#) (august 2023) ja [Süüria](#) (aprill 2024).

EUAA riigipõhiste juhiste ja ühisele analüüsile on lisatud dokument [Riigiülevaadete selgitus](#), milles esitatakse üldjuhised, millele selles analüüsis tuginetakse, ning metoodiline raamistik, lähenemisviis ja näitajad, mida kasutatakse rahvusvahelise kaitse saajaks kvalifitseerumise erinevate elementide hindamisel.

Lisateave EUAA riigiülevaadetega seotud töö kohta on siin: <https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>.

Päritoluriigi teave

EUAA päritoluriigi teave sisaldab asjakohast faktiteavet ja aruandeid, mis annavad täpset, usaldusväärset ja ajakohastatud teavet kolmandate riikide kohta, et toetada ELi+ varjupaiga- ja rändeametnike faktipõhiste otsuste tegemisel varjupaigamenetluses või poliitika kujundamisel. Ameti päritoluriigi teabe aruanded järgivad EUAA päritoluriigi teabe aruande metoodikat ning EUAA kirjutamis- ja viitamisjuhendit, tagades kvaliteetsed päritoluriigi teabe tooted. Amet haldab päritoluriigi teabe riigispetsialistide võrgustikke, kus tehakse koostööd, et jagada teadmisi ja luua koostöötavaid päritoluriigi teabe koostamisel liikmesriikides. Päritoluriigi teave hõlmab selliseid aspekte nagu poliitiline, õigus- ja julgeolekuolukord ning inimõiguste tingimused kolmandates riikides.

Päritoluriigi teave hõlbustab ja toetab otsustusprotsesse, kuid ei dikteeri otsuseid. See erineb riigiülevaadetest ja õiguslikest hinnangutest. Päritoluriigi teavet saab kasutada rahvusvahelise kaitse menetluses tõendina ja see on rahvusvahelise kaitse vajaduste faktipõhise hindamise seisukohast väga oluline.

Lisateave [EUAA päritoluriigi teabe aruande metoodika](#) ja päritoluriigi teabe väljaannete kohta on [EUAA päritoluriigi teabe portaalis](#) või [EUAA veebilehel](#).

KONTAKTANDMED

Lisateave EUAA töö kohta kohtuasutuste töötajate toetamisel on EUAA veebilehel:
<https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/courts-and-tribunals>

Lisateave EUAA ja selle tegevuse kohta

 euaa.europa.eu

 info@euaa.europa.eu

Jälgige meid

 facebook.com/EUAsylumAgency/

 x.com/euasylumagency?lang=en

 linkedin.com/company/euagencyasylum

 youtube.com/c/EUAChannel/videos

 instagram.com/euasylumagency/

[illegible]

VÕTKE ELIGA ÜHENDUST

Isiklikult

Kõikjal Euroopa Liidus on sadu Europe Directi keskusi. Teile lähima keskuse aadressi leiate veebist (https://european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_et).

Telefoni teel või kirjutades

Europe Direct on teenistus, mis vastab Teie küsimustele Euroopa Liidu kohta. Teenistusega saate ühendust võtta:

- helistades tasuta numbril 00 800 6 7 8 9 10 11 (mõni operaator võib nende kõnede eest tasu võtta),
- helistades järgmisel tavanumbril: +32 22999696 või
- järgmise vormi kaudu: https://european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_et.

ELI KÄSITLEVA TEABE LEIDMINE

Veebis

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil (european-union.europa.eu).

ELi väljaanded

Tasuta ja tasulisi ELi väljaandeid saab vaadata või tellida aadressil op.europa.eu/et/publications. Suuremas koguses tasuta väljaannete saamiseks võtke ühendust teenistusega Europe Direct või oma kohaliku dokumendikeskusega (europeanunion.europa.eu/contact-eu/meet-us_et).

ELi õigus ja seonduvad dokumendid

ELi käsitleva õigusteabe, sealhulgas alates 1951. aastast kõigi ELi õigusaktide konsulteerimiseks kõigis ametlikes keeleversioonides vt EUR-Lex'i (eur-lex.europa.eu).

ELi avatud andmed

Portaal data.europa.eu võimaldab juurdepääsu ELi institutsioonide, organite ja asutuste avatud andmete kogumitele. Neid võib tasuta alla laadida ning kasutada ärilisel ja mitteärilisel eesmärgil. Portaal pakub juurdepääsu ka suurele hulgale Euroopa riikide andmekogumitele.

Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus

